

so napravili: J. Čenčič, prov. učitelj pri Sv. Barbari v Halozah iz verouka, Friderik Dermelj, prov. učitelj v Višnjigori iz nemščine in R. Novak, prov. učitelj v Idriji iz verouka. — Posebne izpite so napravili: gđ. M. Jurca, def. učitelj v Knežaku iz nemščine, gđ. A. Kuhelj, prov. učitelj v Štalcarih iz slovensčine, gđ. M. Priboschitz, pom. učitelj v Mozlju iz francoščine z nemškim učnim jezikom, gđ. M. Svoboda, zasebnica v Ljubljani iz francoščine z nemškim učnim jezikom in gđ. A. Schantel, učiteljica na meščanski šoli v Pulju za pouk na gosli z nemškim učnim jezikom. — Za ljudske šole so bili usposobljeni: z nemškim učnim jezikom H. Pauer, prov. učitelj v Tregistu na Štajerskem, gđ. A. Rössmann, pom. učiteljica v Goteiču in gđ. G. Windisch, supletinja v Spitališu na Zg. Avstrijskem; z nemškim in slovenskim učnim jezikom: A. Jerin, prov. učitelj v Podčetrčku, A. Koprivec, prov. učitelj na Robu, gđ. A. Drobnič, prov. učiteljica v Šentpetru, gđ. A. Gerčar, prov. učiteljica v Zamešku, gđ. O. Junowicz, prov. učitelj v notranji uršulinski šoli v Ljubljani (v nemškem oddelku, gđ. E. Matko, supletinja na Homu pri Gornjem gradu, gđ. M. Medič, prov. učiteljica v Radovljici, gđ. M. Podkrajšek, hospitantinja na ljubljanski gluho-nemnici, gđ. K. Potočnik, prov. učitelj v dekliški sirotišnici v Ljubljani, gđ. M. Rohrmann, prov. učitelj na slov. mestni dekliški šoli v Ljubljani in gđ. M. Šlamberger, prov. učiteljica v Kranju. — Dve gospodini za meščansko šolo in en gospod za francoščino so med izkušnjo odstopili. — Ena kandidatinja s slovenskim učnim jezikom in dve kandidatini s slovenskim in nemškim učnim jezikom so bile aprobeirane, ena pa ni prišla k izpitu.

Lex Heinze na Kranjskem. Naredbo, da se ne smejo nage ženske podobne kazati v izložbah in panoramah, je izdal baron Schwarz na izrečno posredovanje Bonaventure Jegliča.

Tovarišem učiteljem vrtnarjem. Dovolilo se je nam podpore za obdelovanje šolskih vrtov že pred nekaj tedni. Časopisi so to razglasili, a nakaznic za podpore še sedaj ni. Ali je povsod tako, ali samo v tem slučaju?

Umrla je 26. pret. m. pri Sv. Juriju na Remišniku Terezija Vrnkar, mati učitelja J. Vrnkarja v 74. letu svoje starosti. Rajna je bila dobra, skrbna in gostoljubna gospodinja. N. v m. p.

Prošnja. 4. šte. „Dom ognj.“ nam je popolnoma pošla. Zato prosimo vse one tovariše in tovarišice, ki to številko lahko utrpel, da jo blagovolijo nam poslati v razpolago.

Okraj. učiteljska konferenca za radovljški okraj se vrši dne 10. julija t. l. ob 9. uri dopoldne na Bledu. Poleg običajnih točk so na dnevnem redu še te točke: 1. Praktični nastop v risanju. 2. Podrobni učni načrt za žen. ročna dela. 3. Podrobni učni načrt iz spisa za I. in II. šol. leto.

Kaj je višek kolegalnosti? Ako predava kak e. kr. okr. šol. nadzornik v okraju svojega tovariša. Zakaj s tem dokaže dotični predavatelj, da njegov kolega v svojem okraju ne razume o šolstvu prav nič, da sploh ni zmožen rešiti naloge predavatelja in s tem poniža svojega kolega v očeh podrejenega učiteljstva. Lep zgled take kolegalnosti je podal letošnjo velikonoč g. Ljudevit Stiasny, e. kr. okr. šol. nadzornik, ko je predaval v Ljubljani. Kaj pravita g. A. Majer in g. Fr. Gabršek k temu činu svojega kolege? — p.

Opozorja se na razpisano mesto voditelja na enorazrednici pri Sv. Primožu na Pohorju. Mesto je že tretjč razpisano, ker do sedaj ni bilo prsilcev. Šola je še skoro nova, v II. plač. razredu ter je oddaljena od žel. postaje eno uro in od trga Vuzenica trideset ure. Učitelj, ki ima veselje do narodnega dela, bi imel tu lep delokrog. Moralne podpore bi mu ne manjkalo od vrlih narodnjakov, pa tudi gmotna podpora bi se dobila, ako bi vestno vršil svoj posel. Prošnje je vložiti do 20. t. m. službenim potom pri kraj. šol. svetu Sv. Primož na Pohorju pošta Vuzenica. Za morebitne informacije se prosilec lahko obrne na tov. Ant. Hrena, nadučitelj na družinski šoli, Muta ob juž. žel.

Ali se naj učijo Lahi slovensčine ali ne, o tem razpravljajo sedaj razni laški listi po Primorskem. Eni pravijo, da je neobhodno potrebno znanje slovensčine, drugi sami ne vedo, kaj bi rekli pravzaprav, le goriški „Corriere“ je povedal odkrito, da se ni treba učiti Lahom slovensčine, ampak naj se potrudijo da pride laščina povsod do prave veljave. Bravo! Ta je povedal prav. Le nikar naj se ne uče slovensčine goriški Lahi, potem jih Slovenci toliko preje popolnoma zapustite, kar ne bo v škodo slovenski stvari v Gorici.

Prvi slovenski živinozdravnik doktor. Kakor znano, je ministrstvo v pretečenem letu dovolilo veterinarjem doktorat. Živinozdravnik g. Tone Lampret je napravil z dobrim uspehom doktorski izpit iz veterinarske medicine dne 24. pret. m. On je prvi slovenski in sploh prvi slovanski živinozdravnik, ki je napravil na živinozdravniški viski šoli na Dunaju doktorat. Službo nastopi v Braslovčah na Štajerskem kot deželni živinozdravnik.

Novo telovadno orodje. Dunajski telovadni učitelj Juriš je iznašel novo telovadno

orodje, ki vsebuje vse prednosti droga,Bradla in konja. Nazval je je „Stützschwengel“.

Iznajdba. Deželni inženir St. Purchala v Celovcu je izumil žepni računski stroj za seštevanje, odštevanje in množenje itd. Izumitelj se je že prigljalil za svojo iznajdbo za patent.

Madžarska šolska ladja. V ponedeljek se je pri pomorskem uradu na Reki vršila konferenca, ki se je bavila z gradnjo šolske ladje za reško pomorsko akademijo. Sklenili so ogrski vladi predlagati, da se nemudoma zgradi jadranica z 2000 do 3000 tonami vsebine.

Poizkušnan samomor. Provizorični učitelj Hubert Karger iz Olomuca se je hotel na Dunaju usmrtiti z gladom. Skril se je pod viadukt in bil tam 12 dni brez j-di in pijače. V ponedeljek ga je našel stražnik nezvestnega in ga oddal rešilni družbi. Kot vzrok navaja Karger bedo.

Leto dni ni nobeden umrl v vasi Iloviku v Istri. Vas šteje 600 duš, a ni bilo v nji celo leto nobene bolezni, vzlic temu, da je prebivalstvo jako siromašno.

Lahkomiselnost staršev. Triletni otrok neke rodovine v Trstu se je polil po vsem telesu z vrelo vodo. Namesto da bi starši poklicali zdravnika, so otroka med groznimi bolečinami namazali po životu s črnim. Šele, ko so prišli sosedje, so starše primorali, da so poklicali zdravnika, ki je otroka umil, obvezal in oddal v bolnico.

Ruski kmetiški mladeniči in mladenke pridejo v smislu sklepov vseslovanskega shoda v Pragi se učijo modernega kmetijstva med slovanske prebivalce v Avstriji. Te dni je odpotovalo 8 mladeničev in 2 mladenki. Posilja jih društvo „Buskoje Zjemo“. Vstopili bodo pri naprednih slovanskih kmetovalnih deloma na Češkem in Moravskem, deloma na Spod. Štajerskem in Kranjskem. V kratkem jih pride zopet 5.

Mariborska „Straža“ — strašno klerikalno list — slovensko učiteljstvo milo prositi in ga pridusa. Nanaj se ob deželnozbornskih volitvah vzdržuje vsakršne agitacije ter naj se nikar ne izpostavlja jezi — ljudstva! — To je že skrajna hinavščina in politiška podlost! Slovensko učiteljstvo je odkrito in pošteno, se ne boji ljudske jeze in ne pozna — hinavščine. To prepusti z ogorčenjem — klerikalnem.

Nemška šola v Gaberju pri Celju se ne bo zidala. Občinski svet v Celju je odklonil dar nemškega „Schulvereina“ v ta namen, ki je znašal 105.000 K in izjavil, da se iz „financijskih razlogov“ ne more spuščati v to podjetje.

Pozor. V. J. Havliček in brat, slavnoznanca, l. 1887 založeni izvozni dom modnega in rokotvornega blaga v Podjebradu (kraj. Češka) pošilja ravnoakar novo sestavljene zbirke vzorcev letnega modnega blaga za dame in gospode, suknega, platnena in pralnega blaga, kakor tudi platnena in bombaževa blaga za neveste. Priporočam učiteljstvu to vzorno češko podjetje, ki inserira stalno v Učit. Tovariši, da se pri slučajnih naročilih ozira na to trdko in si za poskušnjo naroči zbirko vzorcev.

Obrtno šolstvo.

Šolski odbor obrtnih nadaljevalnih šol v Ljubljani je priredil ob sklepu šolskega leta razstavo vajeniških šolskih izdelkov v Mestnem domu, ki je trajala osem dni. Da bi se razstava čim boljše priredila, je imenoval šolski odbor v ta namen poseben pripravljalni odbor, ki mu je načeloval nadzornik obrtnih nadaljevalnih šol g. ravnatelj Šubice. Člani tega odbora so bili vladni svetnik g. ravnatelj dr. Fran Detela, realni ravnatelj g. dr. E. Junowicz ter gg. voditelji I., II. in III. mestne deške ljudske šole. Šolski odbor je sklenil, da se najpridnejši vajenci obdarijo s hranilniškimi knjižicami po 10 in 5 kron, nekaterim naj se pa izdajo pohvalna pisma. Načelnik temu razsodišču je bil g. nadzornik Ivan Šubice, člani pa mojstri raznih obrtov.

Dne 25. aprila ob enajstih dopoldne je bila slavnostna otvoritev razstave, ki so se je udeležili zastopniki deželne vlade, deželnega odbora, občinskega sveta, trgovske in obrtne zbornice ter zadrug mojstrov. G. vladni svetnik dr. Fran Detela pozdravi v imenu pripravljalnega odbora g. župana Ivana Hribarja, ki je z vzpodbudljivim govorom na vajece otvoril razstavo. Nato so si prisotni ogledali posamezne izdelke ter se prav pohvalno izražali o pridnosti in o trudoljubnosti učiteljstva.

V nedeljo, dne 2. maja ob enajstih dopoldne se je razstava ob navzočnosti vajecev ter zastopstva raznih korporacij slovesno zaključila. Predsednik pripravljalnega odbora g. nadzornik Ivan Šubice, je vajece s primernimi besedami nagovoril ter jim razdelil hranilniške knjižice in pohvalna pisma. S hranilniškimi knjižicami je bilo obdarovanih 38 vajecev, s pohvalnimi pismi, ki jih je pravilno natisnila Učiteljska tiskarna, pa 37. Med vsemi vajecci iz vseh 19. razredov je bil najpridnejši Cesar Leopold iz I. nadaljevalnega razreda na I. mestni šoli.

Po koučani razdelitvi daril, pohvalnih pism in šolskih izdelkov je podpredsednik šolskega odbora, g. vodja J. Dimnik s pohvalnimi besedami na vajece, učiteljstvo, pripravljalni odbor, g. svetnika E. Laha in s

slavaklici na presvetlega cesarja Franca Jožefa I. zaključil res lepo, prav dobro uspeło razstavo.

Enaka razstava bo tudi prihodnje leto ter sploh vsa naslednja leta. Gotovo bodo take razstave prirejali tudi po deželi.

Državne podpore obrtno-nadaljevalnim šolam na Kranjskem. Ministrstvo je dovolilo državno podporo sledečim obrtno-nadaljevalnim šolam na Kranjskem: v Ljubljani 5873 K, v Postojni 591 K, v Škofji Loki 590 K, v Krškem 447 K, v Idriji 895 K, v Kranju 784 K, v Mengšu 374 K, v Mediki 884 K, v Trzinu 687 K, v Radovljici 634 K, v Batečah 455 K, v Ribnici 481 K, v Novem mestu 880 K, v Kamniku 580 K, v Šmartnem pri Litiji 485 K, v Št. Vidu nad Ljubljano 827 K, v Zagorju 731 K, na Bledu 532 K in v Cerknici 471 K.

Razgled po šolskem svetu.

— **Ma vseučilišču v Zagrebu** je bilo v minolem zimskem semestru 1055 slušateljev, in sicer je bilo 116 bogoslovcev, 609 pravnikov, 228 filozofov, 30 gozdarjev, 60 farmaceutov, na geodetskem tečaju je bilo 12 slušateljev.

— **Učitelj — brezverec.** Učitelj Leo Pelikan v Hlavnu je pred dyema letoma izjavil, da postane brezverec. Češki deželni šolski svet ga je nato odpustil. Naučno ministrstvo je pa razsodilo na rekurz, da suspendiranje ni bilo upravičeno. Pelikana so nato trajno upokojili.

— **Hiperprodukcija inteligence v Ogrski.** Na vseučilišču v Budimpešti je vpisano 7600 slušateljev, a ako prištevamo k temu še slušatelje iz Kološvara in drugih izvenogrskih vseučilišč, dobimo preko 8000 ogrskih slušateljev. Število inteligence je naraslo v zadnjih desetih letih za 40%, dočim je število delavcev samo za 8%, obrtnikov za 5, a kmetov za — 2!

Z gospodarskega polja.

— **Obrtni muzej v Zagrebu.** Dne 3. maja so otvorili v Zagrebu nanovo urejeni muzej za umetnost in obrt v poslojpu obrtne šole.

— **Državno podporo** v znesku pet tisoč kron je dovolilo ministrstvo kmetijski družbi v Ljubljani, in sicer 3000 kron za vzdrževalne stroške za l. 1907. in 2000 K za izdajo lista „Kmetovalce“.

— **Vipavski kmetje** so se na shodu v Dobravljah izrekli proti vladnemu načrtu socialnega zavarovanja v predlagani obliki in so zahtevali, naj se uvede za kmeta poleg zavarovanja za starost tudi zavarovanje za slučaj onemoglosti. Sprejeli so tudi resolucijo proti ponarejanju in obdačevanju vina, za omajitev žganjevitja in povišanje davka na pivo.

— **Glad v Dalmaciji.** Iz Zadra poročajo, da je na otoku Pagu zaradi nedostatka krme poginila 1500 ovac.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 1264. Kranjsko. 78 1—1

Na enorazredni ljudski šoli v Robu pri Velikih Laščah se razpisuje v stalno nameščenje služba učitelja-voditelja s postavnimi prejemki in z užitkom prostega stanovanja.

Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno namešчени, morajo z državno-zdravniškimi izpričevalom dokazati, da imajo popolno fizično sposobnost za šolsko službo.

Pravilno opremljene prošnje naj se službenim potom tuudavno predlože do 12. junija 1909. l.

C. kr. okr. šolski svet v Kočevju, dne 3. maja 1909.

Z. 1146. 79 1—1

An der einklassigen Volksschule in Bukoviča ist eine Lehrstelle mit den gesetzmäßigen Bezügen definitiv zu besetzen.

Die gehörig belegten Gesuche sind im vorgeschriebenen Wege bis zum 1. Juni 1909 beim gefertigten k. k. Bezirksschulrate einzubringen.

An kroatischen öffentlichen Volksschulen noch nicht definitiv angestellte Bewerber haben durch ein staatsärztliches Zeugnis den Nachweis zu erbringen, daß sie für den Schuldienst die volle physische Eignung haben.

K. k. Bezirksschulrat in Krainburg, am 4. Mai 1909.

Št. 397/l. Štajersko. 74 2—1

Na enorazredni ljudski šoli v Sele-Vrhah se stalno namesti služba učitelja voditelja z dohodki po II. krajnem razredu.

Prosilci za to službo naj vložijo svoje redno opremljene prošnje predpisanim potom do 1. junija 1909 pri krajnem šolskem svetu v Sele-Vrhah, pošta Slovenjgradec.

Našim rodbinam priporočamo 10

- Kolinsko cikorijo -

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka
v PRAGI

zavaruje v življenskih oddelkih: na slučaj doživlja in smrti, doto otrokom, dohodke in pokojnine, ter dovoljuje uradnikom, častnikom, profesorjem, učiteljem in vpokojencem posojila proti prenotaciji na službni, pokojnini, ženitveni kaveji itd., in v požarnem oddelku: proti škodam po požaru.

Zavarovani kapital	K 1053.737.339-88
Zavarovalnine	8.090.621-62
Izplačane škode in kapitali leta 1905	4.361.283-89
Rezervne in poroštvne zaloge	41.335.041-01
Pokojninski zalogi (uradniška in zastopniška)	2.188.391-24
Premoženje, naložbe in vrednostnih papirjih, posestvih, posojilih na posestva	34.087.781-48
Izplačana dividenda členom življen. oddelkov l. 1905	206.296-40
V vsem pa doslej	1.606.893-21
V letu 1905 se je premoženje pomnožilo za	3.004.509-89
V 37 letih dobi svojega obstanka izplačala je banka „Slavija“ svojim členom odd. I—V. za škode in nagrade	97.814.430 97

Vsa pojasnila daje 14 26—9

General. zastop banke „Slavije“

v Ljubljani,
Gospodske ulice št. 12.

30 24—10

Angleško skladišče oblek

Ljubljana, Glavni trg 5.

Največja zbirka in izbira oblek za gospode in dečke, sportnih oblek, površnikov, dežnih plaščev in zimskih sukenj. Obleke in površniki, kakor tudi damski kostumi se izdelujejo po meri in najnovejšem kroju.

Ne zahtevane se posilja na izbiro tudi brez povzetja.

V zalogi so vedno najmodernejše danske obleke.

Jako nizke cene. O. Bernatovič.

Jernej Bahovec

trgovina s papirjem

poleg Prešernovega spomenika

priporoča slavnemu učiteljstvu in drugemu občinstvu svojo bogato zalogo

šolskih potrebščin, papirja, zvezlov, šolskih knjig, pisalnega in risalnega orodja, umetnin, trgovskih knjig, razglednic itd. 11 26—10

Rabite obleko?

Ne pošljite pa denar, ampak pišite samo po vzorce na

trgovsko hišo

R. STERMECKI v Celju,

da se pripravite o čudovito nizkih cenah in velikanski zalogi.

Vzorec franko. 55 26—8